

นครโฮจิมินห์ (Ho Chi Minh City)

ข้อมูลทั่วไป

นครโฮจิมินห์ หรือ Ho Chi Minh City (HCMC) มีชื่อเดิมว่า ไซ่ง่อน (Saigon) เคยเป็นเมืองหลวงของเวียดนามใต้ ปัจจุบันเป็นเมืองใหญ่ที่สุดในบรรดา 63 จังหวัดของประเทศเวียดนาม และเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจการค้าของเวียดนาม เพราะเคยปกครองโดยระบบเสรีนิยม จึงเปิดกว้างด้านการค้าและการลงทุน ธุรกิจส่วนใหญ่ของประเทศจะอยู่ที่นครนี้ เป็นเมืองที่มี GDP และมีกำลังซื้อแฝงจากกลุ่มเวียดนามโพ้นทะเลสูงที่สุดในประเทศ และเป็นศูนย์กลางธุรกิจการค้า การเงินการธนาคาร ศูนย์กลางด้านการศึกษาและสุขภาพ พยาบาล อสังหาริมทรัพย์ รวมถึงด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว

1. พื้นที่

นครโฮจิมินห์มีพื้นที่ 2,095.5 ตารางกิโลเมตร มีขนาดใหญ่กว่ากรุงเทพมหานคร (1,569 ตารางกิโลเมตร) ร้อยละ 25

2. ประชากร

นครโฮจิมินห์มีประชากรอาศัยอยู่ประมาณ 8 ล้านคน ในปี2014 คิดเป็นร้อยละ 8.89 ของจำนวนประชากรทั้งหมด (สำนักงานสถิติแห่งชาติเวียดนาม)

- มีประชากรน้อยกว่ากรุงเทพมหานครเล็กน้อย (8.5 ล้านคน)
- ความหนาแน่น ประชากร 3,797 คน/ตารางกิโลเมตร (กรุงเทพ 5,300 คน/ตารางกิโลเมตร)
- ประชากรมากกว่าร้อยละ 50 มีอายุต่ำกว่า 35 ปี
- มีแนวโน้มยอมรับกระแสการเปลี่ยนแปลงในอนาคต
- ใช้ภาษาเวียดนามเป็นหลักในการติดต่อสื่อสาร เจริญธุรกิจ และท่องเที่ยว
- ร้อยละ 80 นับถือศาสนาพุทธ ที่เหลือเป็นคาทอลิก (ร้อยละ 11) อิสลาม ฮินดู อื่นๆ
- มีแรงงานจำนวน 4.12 ล้านคน (2013)
- อัตราการจ้างงาน ร้อยละ 51 (อายุ 15 ปีขึ้นไป) และอัตราการว่างงาน ร้อยละ 4.9 (2013)
- ค่าแรงขั้นต่ำ 3.2 ล้านเวียดนามด่ง/เดือน หรือ วันละประมาณ 165 บาท (1 มกราคม 2015)

3. สภาพทางภูมิศาสตร์

นครโฮจิมินห์ตั้งอยู่บริเวณตะวันออกเฉียงเหนือสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขง มีแม่น้ำไซ่ง่อนไหลผ่านซึ่งไหลไปทางตะวันออกเฉียงทะเล East Sea สามารถเดินทางไปถึงชายแดนกัมพูชา ด่านหมบไบ (Moc Bai) ใช้เวลา 2 ชั่วโมง 30 นาที ในการเดินทางด้วยรถยนต์ผ่านจังหวัดไตนิน (Tay Ninh)

ภายในนครโฮจิมินห์แบ่งออกเป็น 25 เขต เป็นเขตเมืองชั้นใน 19 เขต พื้นที่ 140 ตารางกิโลเมตร ได้แก่ เขต 1-12 เขต Binh Tân เขต Binh Thạnh เขต Gò Vấp เขต Phú Nhuận เขต Tân Bình เขต Tân Phú และเขต Thủ Đức และเขตชนบท 5 เขต พื้นที่ 1,916 ตารางกิโลเมตร ได้แก่ เขต Củ Chi เขต Nhà Bè เขต Bình Chánh เขต Hóc Môn และเขต Củ Chi โดยเขตที่มีความสำคัญ อาทิ

เขต 1 – ศูนย์กลางธุรกิจการค้า การเงิน ธนาคาร และหน่วยงานราชการต่างๆ มีตึก Bitexco ที่สูงที่สุดในภาคใต้ และสูงเป็นอันดับ 3 ในเวียดนาม (อีก 2 ตึกอยู่ที่กรุงฮานอย)

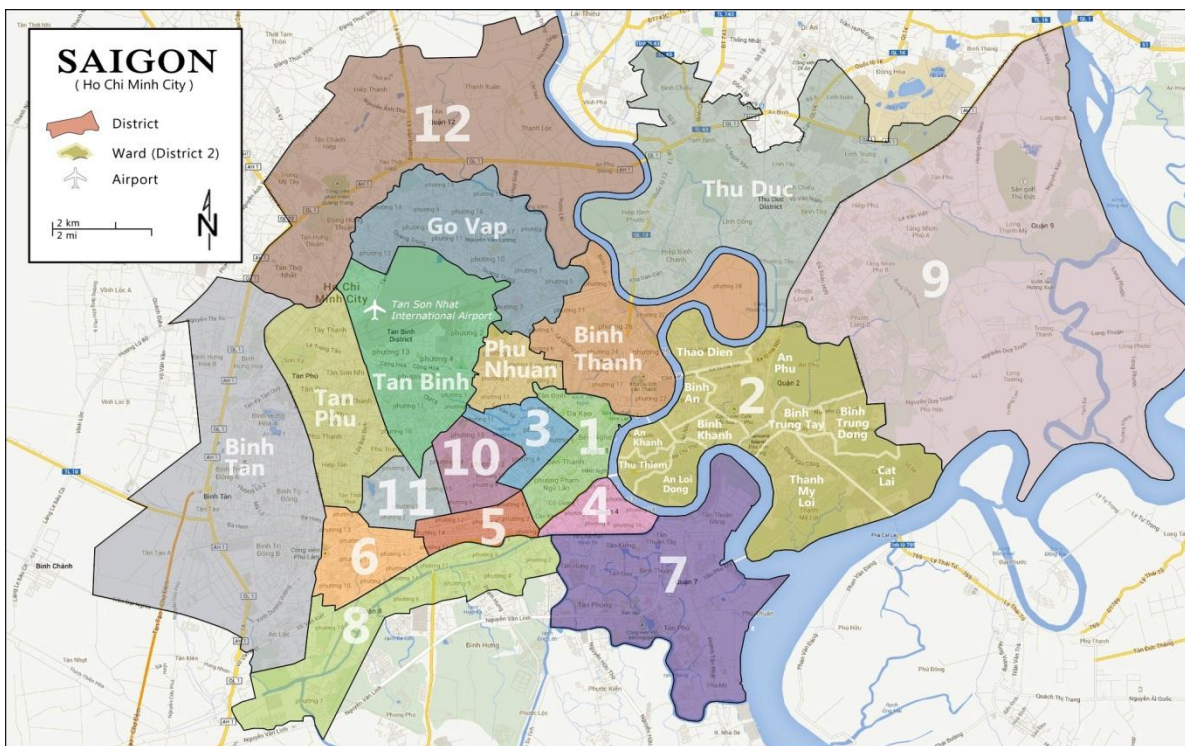
เขต 2 – เป็นเขตที่อยู่อาศัย มีโครงการอพาร์ทเมนต์และคอนโดสมัยใหม่จำนวนมาก รวมถึงโรงเรียนนานาชาติเพื่อรองรับ expat อีกทั้ง เป็นที่ตั้งของท่าเรือก๊กโล (Cat Lai) ซึ่งเป็นท่าเรือคอนเทนเนอร์ที่ใหญ่ที่สุดของเวียดนาม ทั้งนี้ สภาคณะกรรมการประชาชน โฮจิมินห์มีแผนการย้ายหน่วยงานราชการไปอยู่เขตนี้ เนื่องจากเขต 1 ในปัจจุบันมีความหนาแน่นมาก ค่าเช่าอาคารและที่ดินมีราคาสูงมาก การขยายไปยังค่อนข้างลำบาก

เขต 4 – เป็นที่ตั้งของท่าเรือบรรทุกลำเลียงสินค้า (Barge) จำนวนมาก

เขต 5,6 – เป็นแหล่งขายส่งขนาดใหญ่ ชื่อ ตลาดเจ้อเถิน (Cho Lon) บริเวณนี้มีชุมชนชาวจีนขนาดใหญ่

เขต 7 – เป็นเขตที่พักอาศัยใหม่ที่ลงทุนโดยเกาหลีและญี่ปุ่น มีศูนย์แสดงสินค้า Saigon Exhibition & Convention Center (SECC)

เขต Tân Binh – เป็นที่ตั้งของสนามบินนานาชาติเตินเซินญี๊ต เป็นแหล่งการค้าสินค้าอุปโภคบริโภค นิคมอุตสาหกรรม อีกทั้งเป็นที่ตั้งของศูนย์แสดงสินค้า Tân Binh Exhibition & Convention Center (TBEC) ที่กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศจัดงานแสดงสินค้าไทย Thailand Week เป็นประจำทุกปี

3. สภาพทางภูมิอากาศ

นครโฮจิมินห์มีอากาศแบบร้อนชื้นตลอดทั้งปี อุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ที่ 27 องศา มี 2 ฤดูกาล คือ

3.1 ฤดูฝน ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม – พฤศจิกายน ในช่วงมรสุมที่มีฝนตกหนัก มักมีน้ำท่วมขังในนครโฮจิมินห์ ระดับน้ำประมาณ 30-50 เซนติเมตร แต่สามารถระบายน้ำได้ภายใน 2-3 ชั่วโมง

3.2 ฤดูแล้ง ตั้งแต่เดือนธันวาคม – เมษายน โดยเดือนที่ร้อนที่สุด คือ เดือนเมษายน อุณหภูมิสูงสุด 39 องศา ซึ่งมักเกิดเหตุการณ์ไฟฟ้าดับประมาณ 2-3 ชั่วโมง เนื่องจากขาดแคลนพลังงานไฟฟ้า สำหรับเดือนที่เย็นที่สุดคือ เดือนธันวาคม อุณหภูมิต่ำสุด 21 องศา

4. ระบบคมนาคม

นครโฮจิมินห์เป็นศูนย์กลางของการเดินทางไม่ว่าจะทางรถไฟ ถนน ทางน้ำ หรือทางอากาศ

4.1 ถนน - นครโฮจิมินห์อยู่ห่างจากกรุงฮานอยเป็นระยะทาง 1,730 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ 3-4 วัน มีทางหลวงเชื่อมต่อไปในภูมิภาครวม 13 เส้นทาง ปัจจุบันมีโครงการสร้างทางด่วนเพิ่มเติมเพื่อให้สามารถเดินทางโดยใช้ความเร็วได้เพิ่มขึ้นเป็น 120 กิโลเมตรต่อชั่วโมง (เส้นทางปกติจำกัดความเร็ว 60 กิโลเมตรต่อชั่วโมง)

ถนนสายหลักสำหรับการเดินทางทางรถยนต์ มีดังนี้

- หมายเลข 1A เชื่อมตั้งแต่ ฮานอย - ดานัง - โฮจิมินห์ ถึงจังหวัดก่าเมา
- หมายเลข 14 และ 14B เชื่อมระหว่างโฮจิมินห์ - ขอนทาน - ดานัง
- หมายเลข 20 เชื่อมระหว่างเมืองดาลัด กับถนนหมายเลข 1A ที่ตรงไปนครโฮจิมินห์
- หมายเลข 22 เชื่อมระหว่างเมืองม็อกโป้ กับนครโฮจิมินห์
- หมายเลข 51 จากนครโฮจิมินห์ถึงเมืองหุงเต่า ระยะทาง 75 กิโลเมตร

4.2 รถไฟ - สามารถเดินทางหรือขนส่งสินค้าไปกรุงฮานอยทางรถไฟ ใช้เวลา 30 ชั่วโมง ราคาโดยสารสำหรับรถไฟชั้นประหยัดประมาณ 1,000,000 เวียดนามดอง (1,500 บาท) ตู้นอนปรับอากาศ 2,000,000 เวียดนามดอง (3,000 บาท)

ทั้งนี้ รัฐบาลเวียดนามมีแผนการสร้างรถไฟความเร็วสูง (300 กิโลเมตรต่อชั่วโมง) เชื่อมต่อกรุงฮานอย-วิน-ดานัง-นาตรัง-โฮจิมินห์ ใช้เวลาทั้งสิ้น 5 ชั่วโมง 30 นาที แต่ปัจจุบันยังไม่สามารถหาแหล่งเงินทุนได้ นอกจากนี้ นครโฮจิมินห์ยังอยู่ในระหว่างสร้างรถไฟใต้ดิน (Metro) ซึ่งคาดว่าจะเสร็จสิ้นภายในปี 2020 เชื่อมโยง 4 เขตของโฮจิมินห์ (เขต 1, 2, 9 เขต Binh Thanh และ Thủ Đức) เขต Di An ของจังหวัดบิ่นห์เยือง

4.3 เครื่องบิน – ท่าอากาศยานนานาชาติเตินเซินเถี๊ต ซึ่งเป็นท่าอากาศยานนานาชาติที่ใหญ่และมีการจราจรหนาแน่นที่สุดในเวียดนาม ตั้งอยู่ในเขต Tân Bình ห่างจากใจกลางเมืองประมาณ 7 กิโลเมตร เป็นศูนย์กลางการบินทั้งในประเทศและต่างประเทศ สามารถรองรับผู้โดยสารได้มากถึง 12 ล้านคนต่อปี ปัจจุบันมีความหนาแน่นมากและไม่สามารถขยายได้เนื่องจากมีชุมชนอยู่ล้อมรอบ

รัฐบาลเวียดนามจึงพิจารณาสร้างท่าอากาศยานแห่งใหม่ ให้มีขนาดใหญ่ขึ้น หากสร้างเสร็จสมบูรณ์จะมีขนาดใหญ่กว่าสนามบินสุวรรณภูมิของไทย จะสามารถรองรับผู้โดยสารได้ปีละ 100 ล้านคน และขนสินค้าได้อีกปีละ 5 ล้านตัน โครงการจะตั้งอยู่ในเขต Long Thanh จังหวัด Dong Nai ห่างออกไปทางตะวันออกเฉียงเหนือของโฮจิมินห์ประมาณ 40 กิโลเมตร (เดินทางด้วยรถยนต์ใช้เวลา 1 ชั่วโมง)

สำหรับเที่ยวบินโฮจิมินห์-กรุงเทพ ใช้เวลาบินประมาณ 1 ชั่วโมง 30 นาที มีให้บริการทุกวัน และมีให้เลือกหลายสายการบิน รวมความถี่เที่ยวบินตรงให้บริการเกือบ 100 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ ดังนี้

- การบินไทย วันละ 2 เที่ยวบิน (เวลา 10.05 และ 20.50 น.)
- เวียดนามแอร์ไลน์ วันละ 4 เที่ยวบิน (เวลา 08.50 11.20 17.00 และ 18.15 น.)
- เทอร์กิชแอร์ไลน์ วันละ 1 เที่ยวบิน (เวลา 20.25 น.)
- แอร์เอเชีย (low cost) วันละ 4 เที่ยวบิน (เวลา 09.45 15.50 18.00 และ 21.35 น.)
- เวียดเจ็ทแอร์ (low cost) วันละ 2 เที่ยวบิน (เวลา 11.30 และ 16.30 น.)
- เจ็ทสตาร์ (low cost) วันละ 1 เที่ยวบิน (เวลา 13.10 น.)

4.4 ท่าเรือ – โฮจิมินห์ถือเป็นประตูการค้าของเวียดนาม ผู้คอนเทนเนอร์ที่มีการนำเข้า-ส่งออก ร้อยละ 85 ของเวียดนามถูกส่งผ่านท่าเรือในโฮจิมินห์ มีท่าเรือที่สำคัญ คือ ท่าเรือก๊กไล (Cat Lai) ที่บริหารงานโดย Saigon New Port Corporation (SNP) ภายใต้การบริหารงานของทหารเรือเวียดนาม มีปริมาณสินค้าเข้า-ออก 4.2 ล้านตู้ต่อปี ถือเป็นท่าเรือใหญ่ที่สุด นอกจากนี้ ยังมีท่าเทียบเรือโดยสารเดินทะเล 1 ท่า และท่าเทียบเรือขนส่งสินค้าตลอดแม่น้ำโขงอนทั้งขนาดเล็กและใหญ่รวมกว่าอีก 74 ท่า ทั้งนี้ เวียดนามมีสายการบินเรือแห่งชาติ Vietnam National Shipping Lines (Vinalines) เป็นรัฐวิสาหกิจที่พัฒนาโครงการก่อสร้างท่าเรือต่างๆ ด้วย

เส้นทางส่งออก/นำเข้าสินค้า	ระยะทาง(กิโลเมตร)	ระยะเวลา
ทางถนน		
Ho Chi Minh– Moc Bai – Bavet	50 - 70	3 – 4 ชั่วโมง
Ho Chi Minh– Aranyaprathet	700	15 ชั่วโมง
ทางเรือ		
Ho Chi Minh City – Cat Lai Port	< 20	0.5 – 1 วัน
Cat Lai Port – ท่าเรือแหลมฉบัง	1,200	6 วัน

5. การปกครองท้องถิ่น

นครโฮจิมินห์อยู่ภายใต้การบริหารงานของคณะกรรมการประชาชนนครโฮจิมินห์ (Ho Chi Minh City's People Committee) โดยมีนายเล ฮ่วน กวง (Mr. Lê Hoàng Quân) เป็นประธานฯ โฮจิมินห์ เข้ารับวาระตั้งแต่ปี 2006 จนถึงปัจจุบัน (ดำรงตำแหน่งมา 2 วาระแล้ว โดยปกติวาระยาว 5 ปี) ทั้งนี้ เวียดนามจะมีการเลือกตั้งทั่วไปครั้งต่อไปในปี 2016 อนึ่ง ประธานฯ โฮจิมินห์มีหน้าที่คล้ายผู้ว่าราชการจังหวัด หากเปรียบเทียบกับไทย ประธานฯ โฮจิมินห์มีตำแหน่งเทียบเท่ารัฐมนตรี โดยประธานฯ โฮจิมินห์คนก่อนหน้าปัจจุบันดำรงตำแหน่งประธานหรือประธานาธิบดีของเวียดนาม

คณะกรรมการประชาชน (People's Committee) ประกอบด้วย กรรมการบริการ 13 คน เป็นรองประธานฯ 4 คน รับผิดชอบการบริการงานด้านต่างๆ ของโฮจิมินห์ และมีสภาประชาชน (People's Council) รับผิดชอบแต่ละพื้นที่ในท้องถิ่น มีจำนวน 95 คน โดยมีนางเหงว ทิ วิก ตาม (Mrs. Nguyen Thi Quyet Tam) เป็นประธาน ทั้งนี้ ทั้งประธานคณะกรรมการประชาชนและสภาประชาชนอยู่ภายใต้การปกครองของพรรคคอมมิวนิสต์ ซึ่งปัจจุบันเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์นครโฮจิมินห์ คือ นายเล ทั้น หาย (Mr. Lê Thanh Hải)

6. เศรษฐกิจ

ในปี 2014 นครโฮจิมินห์มี Gross domestic product (GDP) ประมาณ 41.17 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยเป็นเมืองที่มี GDP สูงที่สุดของเวียดนาม คือ ร้อยละ 32 ของ GDP ของเวียดนามทั้งประเทศ (184 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ) มีรายได้จากการส่งออก 32 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ และมีการนำเข้ามูลค่า 32 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ประชากรมีรายได้ต่อหัว (GDP per capita) 5,130 เหรียญสหรัฐฯ (เวียดนามทั้งประเทศ 2,028 เหรียญสหรัฐฯ กรุงเทพฯ 19,705 เหรียญสหรัฐฯ) มีอัตราการยากจนที่ต่ำเพียงร้อยละ 1.35 เท่านั้น ตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจที่สำคัญจากสำนักงานสถิตินครโฮจิมินห์ มีดังนี้

ตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจ	2014		2013
	เป้าหมาย	คาดการณ์	
1. อัตราการเจริญเติบโต GDP Growth Rate (%)	9.5-10	9.6	9.3
สาขา : ภาคการเกษตร ป่าไม้ และประมง	5.0	5.9	5.6
ภาคอุตสาหกรรมผลิตและการก่อสร้าง	7.5-7.7	7.2	7.4
ภาคบริการ	11.1-11.7	11.4	10.7
2. ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม Index of Industrial production (IIP) (%)	-	7.0	-
3. อัตราการขยายตัวของ การส่งออก (%)	10.0	8.8	-2.0
ไม่รวมน้ำมันดิบ	-	11.9	2.6
4. อัตราการเติบโตของดัชนีผู้บริโภคเดือนธันวาคม 2013/2014 (%)	-	1.65	-
5. มูลค่าการลงทุนสะสม (พันล้านเหรียญสหรัฐฯ)	12.89	11.7	10.89
6. มูลค่าการลงทุนใหม่ที่ได้รับอนุญาต (พันล้านเหรียญสหรัฐฯ)		2.84	0.96
7. รายได้รวมของภาครัฐ (พันล้านเหรียญสหรัฐฯ)	10.6	11.7	10.61
ไม่รวมน้ำมันดิบ	9.3	10.24	9.15
* รายได้ในประเทศ (พันล้านเหรียญสหรัฐฯ)	5.8	6.2	5.5
* รายได้จากการส่งออก (พันล้านเหรียญสหรัฐฯ)	3.5	4.0	3.6
8. ใช้จ่ายภาครัฐ (พันล้านเหรียญสหรัฐฯ)	1.96	2.26	2.37
ใช้จ่ายที่เป็นการลงทุนและพัฒนา (พันล้านเหรียญสหรัฐฯ)	0.52	0.89	0.79
9. แรงงานที่อยู่ภายใต้การจ้างงาน (พันคน)	265	290	293
แรงงานที่ได้จ้างงานใหม่	120	121.4	123
10. ร้อยละของครอบครัวที่อยู่ในฐานะยากจน (%) (รายได้ต่ำกว่ามาตรฐาน 744 เหรียญสหรัฐฯ/คน/ปี)	-	1.65	-

เศรษฐกิจของนครโฮจิมินห์ขยายตัวสูงกว่าอัตราการขยายตัวเฉลี่ยของทั้งประเทศ (GDP) มาโดยตลอด แผนพัฒนาสังคมเศรษฐกิจ ปี 2016-2020 ของนครโฮจิมินห์ได้ตั้งเป้าหมายให้ GDP ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 9.5-10 ต่อเนื่องทุกปี เติบโตเป็น 1.5 เท่าของ GDP Growth ทั้งประเทศ GDP ต่อหัวเพิ่มขึ้นเป็น 8,430-8,822 เหรียญสหรัฐฯ และต้องไม่มีกรอบครีดยากจนในนครโฮจิมินห์ โดยจะต้องมีรายได้สูงกว่ามาตรฐาน (744 เหรียญสหรัฐฯ/คน/ปี) ที่ 977 เหรียญสหรัฐฯ/คน/ปี เพิ่มสัดส่วนภาคบริการในปี 2020 เพิ่มเป็นร้อยละ 60 ภาคอุตสาหกรรมและการก่อสร้างร้อยละ 39 และภาคการเกษตร ป่าไม้ และประมงลดลงน้อยกว่าร้อยละ 1

โครงสร้างเศรษฐกิจของนครโฮจิมินห์ในปี 2014 ภาคบริการมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 51.1 ภาคอุตสาหกรรมและการก่อสร้าง มีสัดส่วนร้อยละ 47.7 และภาคเกษตรกรรม ป่าไม้ และประมง มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 1.2 โดยธุรกิจสัดส่วนร้อยละ 33.3 เป็นของรัฐวิสาหกิจ ภาคธุรกิจเวียดนามร้อยละ 4.6 ที่เหลือร้อยละ 37.9 เป็นเงินลงทุนจากต่างประเทศ

ในระบบเศรษฐกิจของนครโฮจิมินห์ ภาคเกษตรกรรมมีบทบาทค่อนข้างน้อย แต่ก็มีการเพาะปลูกพืชผลการเกษตรอยู่บ้าง อาทิ ข้าว พืชผัก ถั่ว รวมถึงการเลี้ยงสัตว์ เช่น สุกร โคเนื้อ และการจับสัตว์น้ำ ส่วนด้านอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมของนครโฮจิมินห์ ขยายตัวอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะอุตสาหกรรมเบา และอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีสูง อุตสาหกรรมที่สำคัญ ได้แก่ สิ่งทอและเสื้อผ้าสำเร็จรูป รองเท้า พลาสติก ยานยนต์ คอมพิวเตอร์ อิเล็กทรอนิกส์และสินค้าไอที อาหารแปรรูป และเครื่องจักรกลอิเล็กทรอนิกส์ และสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีสูง

เขตส่งเสริมอุตสาหกรรมส่งออกและเขตอุตสาหกรรม (EXPORT PROCESSING ZONES AND INDUSTRIAL PARKS) ในนครโฮจิมินห์

นครโฮจิมินห์มีนิคมอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก 3 แห่ง และเขตอุตสาหกรรม 11 แห่ง ซึ่งอยู่ภายใต้การดูแลของกระทรวงวางแผนและการลงทุน (Ministry of Planning and Investment) และมีส่วนอย่างสำคัญในการดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ โดยเฉพาะความพร้อมของระบบสาธารณูปโภค ไม่ว่าจะเป็นไฟฟ้า ประปา และโทรคมนาคมสื่อสาร แต่เนื่องจากพื้นที่ว่างในนครโฮจิมินห์เริ่มมีจำนวนลดลง นครโฮจิมินห์จึงไม่มีนโยบายสร้างนิคมอุตสาหกรรมแห่งใหม่เพิ่มขึ้นอีก แต่จะพัฒนาศักยภาพของนิคมอุตสาหกรรมที่มีอยู่แล้ว เพื่อดึงดูดการลงทุนในอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีสูง และเป็นศูนย์กลางในการฝึกอบรมบุคลากรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้สูงขึ้น

นอกจากนี้ คณะกรรมการประชาชนนครโฮจิมินห์กำลังจัดทำแนวทางในการกำหนดค่าเวนคืนที่ดินและค่าเช่าที่ดินที่เหมาะสม การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานนอกเขตนิคมอุตสาหกรรมและเขตส่งเสริมการส่งออก การวางสายส่งโทรคมนาคมและสายส่งอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง รวมถึงการจัดสร้างที่พักอาศัยของแรงงาน โดยมีระบบสาธารณูปโภคพร้อมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนด้วย

นิคมอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก มี 3 แห่ง ได้แก่

1. Tan Thuan Export Processing Zone อยู่ห่างจากตัวเมืองโฮจิมินห์ ประมาณ 4 กิโลเมตร และห่างจากสนามบิน 13 กิโลเมตร อุตสาหกรรมที่มุ่งเน้นคือ อุตสาหกรรมเบาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
2. Linh Trung 1 Export Processing Zone ห่างจากสนามบิน 20 กิโลเมตร ห่างจากท่าเรือ 11 กิโลเมตร มุ่งเน้นอุตสาหกรรมเบาและเครื่องจักรกล

3. Linh Trung 2 Export Processing Zone ห่างจากนิคมอุตสาหกรรม Linh Trung 1 ประมาณ 7 กิโลเมตร มุ่งเน้นอุตสาหกรรมเบาเพื่อการส่งออก เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และเน้นการใช้แรงงาน

เขตอุตสาหกรรม 11 แห่ง ได้แก่

1. Binh Chieu Industrial Zone อุตสาหกรรมที่มุ่งเน้นคือ อุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
2. Cat Lai Industrial Zone อยู่ห่างจากตัวเมืองออกไปทางทิศตะวันออก 10 กิโลเมตร มุ่งเน้นอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีสูง และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
3. Hiep Phuoc Industrial Zone ห่างจากตัวเมืองออกไป 20 กิโลเมตร อุตสาหกรรมที่มุ่งเน้น คือ อุตสาหกรรมหนัก เครื่องกล เคมีภัณฑ์ เหล็กและวัสดุก่อสร้าง
4. Le Minh Xuan Industrial Zone อยู่ห่างจากตัวเมือง 20 กิโลเมตร อุตสาหกรรมที่มุ่งเน้นคือ อุตสาหกรรมที่ไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ
5. Tan Binh Industrial Zone อุตสาหกรรมมุ่งเน้นคือ อุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อาทิ อุตสาหกรรมเบา เครื่องจักรกล อาหารและแปรรูปอาหาร สิ่งทอ เคมีภัณฑ์ และวัสดุก่อสร้าง
6. Tan Tao Industrial Zone ห่างจากตัวเมือง 12 กิโลเมตร มุ่งเน้นอุตสาหกรรมทุกประเภทที่ไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ
7. Tan Thoi Hiep Industrial Zone ห่างจากตัวเมือง 15 กิโลเมตร อุตสาหกรรมมุ่งเน้นคือ เครื่องใช้ไฟฟ้า แปรรูปสัตว์น้ำ สิ่งทอ บรรจุกัมมันต์ พลาสติก เครื่องหนัง รองเท้า แกะสลักไม้
8. Tay Bac Cu Chi Industrial Zone ตั้งอยู่ที่ทางหลวงหมายเลข 12 เขต Cu Chi อุตสาหกรรมมุ่งเน้นคือ เครื่องใช้ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ ไอที เทเลคอม เครื่องจักรกล อาหารและแปรรูปอาหาร ยา สินค้าอุปโภคบริโภค และอุตสาหกรรมเบา
9. Vinh Loc Industrial Zone ห่างจากตัวเมือง 15 กิโลเมตร อุตสาหกรรมมุ่งเน้นคือ สิ่งทอ แปรรูปอาหาร เครื่องจักรกล พลาสติก เคมีภัณฑ์ ก่อสร้าง บรรจุกัมมันต์
10. Phong Phu Industrial Zone มุ่งเน้นอุตสาหกรรมเบา
11. Sai Gon High-Tech Park อยู่ที่เขต 9 ห่างจากตัวเมือง 15 กิโลเมตร อุตสาหกรรมที่มุ่งเน้นคือ อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องจักรกลไฟฟ้า เทคโนโลยีชีวภาพที่เกี่ยวข้องกับอาหาร เกษตรกรรม ยา และสิ่งแวดล้อม รวมถึงอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูง

ธุรกิจค้าปลีก

ร้านค้าปลีกรายเล็ก (Traditional, small independent, family-owned retailers) เป็นผู้จำหน่ายสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 96 ของช่องทางการจัดจำหน่ายทั้งหมดในเวียดนาม เนื่องจากมีจำนวนมาก กระจายตัวอยู่ในทั้งเขตเมืองและชนบท ถึงแม้จะมีคู่แข่งร้านค้าปลีกสมัยใหม่ที่พัฒนาและเพิ่มจำนวนอย่างรวดเร็วในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา แต่พฤติกรรมการจับจ่ายของชาวเวียดนามส่วนใหญ่ยังคงนิยมซื้อของตามร้านค้าปลีกขนาดเล็กที่แทรกตัวอยู่ในชุมชนต่างๆ ด้วยความสะดวก คุ้นเคย และความสัมพันธ์ส่วนบุคคล

ร้านค้าสะดวกซื้อ (Convenience stores) เป็นช่องทางการกระจายสินค้าที่เติบโตเร็วที่สุด ถึงแม้ว่ายอดขายจะไม่ได้สูงสุดเมื่อเทียบกับร้านค้าปลีกประเภทอื่น (Hypermarkets) แต่สามารถจับกลุ่มลูกค้าประเภทวัยรุ่นและคนหนุ่มสาวในเขตเมืองได้ ทั้งนี้ ในร้านสะดวกซื้อส่วนใหญ่ในเวียดนามจะมีบริเวณที่นั่งให้ลูกค้าสามารถบริโภคอาหารที่ซื้อจากในร้านได้ ร้านค้าสะดวกซื้อจึงกลายเป็นที่สังสรรค์ราคาถูกของลูกค้ากลุ่มดังกล่าว

ไฮเปอร์มาร์เก็ต (Hypermarkets) กำลังเติบโตอย่างรวดเร็ว ชาวเวียดนามเริ่มให้ความนิยมมากขึ้น เนื่องจากมีสภาพแวดล้อมในการเลือกซื้อสินค้าที่ดี พื้นที่กว้างขวาง มีการจัดวางที่เป็นระบบระเบียบทำให้หาของง่าย มีของให้เลือกหลากหลายทั้งประเภทสินค้าและยี่ห้อ สะดวกเป็น one-stop-shop ทำให้ไม่ต้องเดินทางไปซื้อของแต่ละอย่างจากแต่ละแหล่ง/ร้าน

ซูเปอร์มาร์เก็ต (Supermarkets) มีอัตราการเติบโตที่ต่ำกว่า Convenience stores และ Hypermarkets ถือเป็นช่องทางจัดจำหน่ายที่ขยายตัวต่ำสุดรองจากร้านขายเฉพาะอย่าง (food/drink/tobacco specialists) ด้วยมี Hypermarket เป็นคู่แข่งที่แข็งแกร่ง เพราะมีความได้เปรียบทั้งด้านพื้นที่ที่กว้างขวางและความหลากหลายของสินค้า และไม่มีคู่แข่งหรือจุดเด่นเหนือร้านค้าปลีกประเภท traditional ที่อยู่ใกล้เขตที่พักอาศัยในระยะที่เดินถึง

ธุรกิจค้าปลีกที่สำคัญ

- 1. Saigon Union Trading Cooperative (ห้าง/ร้าน CO.OP Mart)** เป็นผู้บุกเบิกธุรกิจค้าปลีกสมัยใหม่ของเวียดนาม ถือหุ้นโดยรัฐบาล และเป็นนำตลาดในธุรกิจค้าปลีกด้วยสัดส่วนการตลาดร้อยละ 2 มีธุรกิจครอบคลุมทั้งประเภท convenience stores, hypermarket, supermarkets และ food/drink/tobacco specialists ทั้งนี้ เครือ CO.OP มีความได้เปรียบคู่แข่งในด้านราคา โดยขายสินค้าราคาถูกกว่าร้านอื่นๆ เล็กน้อย เพราะเป็นนโยบายของรัฐบาลในการช่วยเหลือประชาชนลดภาระค่าครองชีพ
- 2. Lotte Shopping Co Ltd (ห้าง Lotte Mart)** เป็นห้างที่มีการเติบโตสูงสุดในเวียดนาม โดยมุ่งธุรกิจ hypermarket เท่านั้น โดยมียุทธศาสตร์ขยายจำนวน outlet การบริการลูกค้าที่ดี พื้นที่การจับจ่ายกว้างขวาง และสินค้าที่หลากหลาย และด้วยเป็นการลงทุนของเกาหลีใต้ จึงมีการจัดโซนพื้นที่เฉพาะเป็นสินค้านำเข้าจากเกาหลีใต้ เพื่อส่งเสริมสินค้าเกาหลีและตอบสนองเทรนด์ความนิยม K-pop จากรายการโทรทัศน์และดนตรี ทำให้ห้าง Lotte สามารถจับกลุ่มลูกค้าหนุ่มสาวเวียดนามได้
- 3. METRO Cash & Carry Vietnam (ห้าง METRO)** เป็นห้างค้าส่งแบบ cash & carry เพียงห้างเดียวในเวียดนาม มีจำนวน 19 สาขาทั่วประเทศเวียดนาม ลูกค้าส่วนใหญ่คือ บริษัท ร้านอาหาร โรงแรม ร้านค้าปลีกขนาดเล็ก ที่ซื้อสินค้าปริมาณมากในแต่ละครั้ง การซื้อสินค้าใน METRO มีข้อจำกัดว่าจะต้องเป็นสมาชิกเท่านั้น และแต่ละบริษัทจะได้รับบัตรสมาชิกไม่เกิน 3 ใบ โดยขั้นตอนในการสมัครสมาชิกค่อนข้างซับซ้อน ต้องใช้เอกสารทางกฎหมาย และรหัสประจำตัวผู้เสียภาษี VAT ด้วย
ถึงแม้ METRO จะขายสินค้าในราคาที่ถูกลงกว่าห้างค้าปลีกทั่วไป แต่ต้องเผชิญกับการแข่งขันที่รุนแรงจากช่องทางกระจายสินค้าอื่น ไม่ว่าจะเป็น supermarket หรือ hypermarket ที่แข่งขันกันลดราคาเพื่อเพิ่มส่วนแบ่งทางตลาด โดยเฉพาะ CO.OP และ BigC (Casino Guichard-Perrachon) ที่ขายสินค้าในราคาที่ค่อนข้างถูก อีกทั้ง ห้างค้าปลีกเหล่านี้มีการทำกิจกรรมส่งเสริมการค้าขายที่สามารถดึงดูดใจลูกค้า และมีที่ตั้งใกล้เขตที่อยู่อาศัย ทำให้สะดวกกับลูกค้ากลุ่มร้านค้าปลีกขนาดเล็กมากกว่า
ทั้งนี้ บริษัท Beri Jucker PLC ของไทยได้เจรจาเข้าซื้อกิจการของ METRO ของเยอรมันในเวียดนาม และคาดว่าจะสามารถสรุปสัญญาธุรกิจเสร็จสมบูรณ์ในช่วงครึ่งแรกของปี 2015
- 4. Family Co Ltd (ร้าน Family Mart)** ประสบผลขาดทุนอย่างหนักในปี 2013 ถึงแม้จะมีสาขาจำนวนมาก แต่กลับล้มเหลวเนื่องจากขาดการทำกิจกรรมทางการตลาดและโฆษณาประชาสัมพันธ์ ลูกค้าเข้าร้านน้อยและลูกค้าไม่ตระหนักถึงจุดเด่นของร้านที่แตกต่างจากช่องทาง/ร้านอื่นๆ ภายหลังในปี 2013 หุ้นส่วนเวียดนาม (Phu Thai Group) ตัดสินใจถอนจากการเป็นหุ้นส่วนกับญี่ปุ่น (Familymart Japan (ร้อยละ 44) และ

ITOCHU (ร้อยละ 5) แล้วมาร่วมกับหุ้นส่วนใหม่กับ Beri Jucker PLC ภายใต้ชื่อบริษัท Thai Cooperation International (Vietnam) Co Ltd ของไทย โดยเข้าซื้อร้าน Family's Mart จำนวนประมาณครึ่งหนึ่งแล้ว เปลี่ยนเป็นยี่ห้อ B's mart

5. **B-S Mart Co Ltd (ร้าน B's Mart)** เปิดร้านค้าสะดวกซื้อใหม่ชื่อ B's mart เป็นการร่วมทุนระหว่าง Phu Thai Group กับ Beri Jucker PLC ของไทย โดยเปิดร้านได้จำนวน 75 สาขาในนครโฮจิมินห์ ส่วนที่เหลือยังอยู่ระหว่างการเปลี่ยนจาก Family's Mart และมีเป้าหมายเพิ่มสาขาให้ครอบคลุมทั่วประเทศเวียดนาม จำนวน 205 สาขาภายใน 4 ปี จากประสบการณ์ เน้นการทำกิจกรรมส่งเสริมการขายอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะ fast food in-store promotion เพื่อจับกลุ่มลูกค้าวัยรุ่นและหนุ่มสาว ที่ชอบออกมาสังสรรค์ ซึ่งเป็นกลยุทธ์ที่ทำให้ประสบความสำเร็จสามารถก้าวมาเป็นร้านสะดวกซื้อแถวหน้าได้ตั้งแต่ปีแรก
6. **BigC Supermarket Trading Services Co Ltd (ห้าง BigC)** เป็นห้าง Hypermarket ที่เข้ามาลงทุน โดย Casino Group ของฝรั่งเศสตั้งแต่ปี 2003 มีสาขาตามเมืองต่างๆ ทั่วประเทศเวียดนามจำนวน 24 สาขา ส่วนมากตั้งอยู่บริเวณชานเมืองใหญ่ และมีแผนการขยายสาขาเพิ่มอีกในอนาคต ทั้งนี้ บริษัทใช้กลยุทธ์ดึงดูดลูกค้าโดยตั้งราคาถูกกว่าคู่แข่งประมาณร้อยละ 1-3 และมีการทำกิจกรรมส่งเสริมการขายอย่างต่อเนื่อง
7. **AEON** ผู้ค้าปลีกรายใหญ่ที่สุดในญี่ปุ่น ได้ตัดสินใจเข้ามาลงทุนเปิดสำนักงานใหญ่ ณ นครโฮจิมินห์เมื่อปี 2011 ในธุรกิจค้าปลีก ในหลายรูปแบบ ได้แก่ ร้านสะดวกซื้อและ supermarket ชื่อ AEON-Citimart โดยเข้าเป็นหุ้นส่วนกับ Citimart ของเวียดนาม มีมุมขายสินค้าอาหาร house brand ของ AEON's Topvalu และอยู่ระหว่างพิจารณาเป็นหุ้นส่วนกับ Fivimart เพื่อขยายฐานในกรุงฮานอย สำหรับห้างสรรพสินค้า AEON เปิด Shopping Mall ขนาดใหญ่ 2 แห่งในปี 2014 เพื่อจับกลุ่มลูกค้า middle-income ในเขตชานเมืองโฮจิมินห์ และจังหวัดเพื่อนบ้าน บินเยือง และวางแผนเปิดสาขาในกรุงฮานอยในปี 2015

อนึ่ง การลงทุนของต่างประเทศในเวียดนามในธุรกิจค้าปลีกมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มมากขึ้นในปี 2015 และต่อเนื่องไปในช่วง 5-10 ปีข้างหน้า บริษัทที่เข้ามาในตลาดแล้วมีแผนการขยายสาขาอย่างต่อเนื่อง ส่วนการลงทุนของบริษัทใหม่ก็มีมากเช่นกัน อาทิ Takashimaya ของญี่ปุ่น AuChan ของฝรั่งเศส Lion Group ของมาเลเซีย Lotte และ Emart ของเกาหลีใต้

พฤติกรรมผู้บริโภค

ปัจจุบัน พฤติกรรมผู้บริโภคเปลี่ยนไปจากเดิมที่ให้ความสำคัญกับสินค้าราคาถูกเท่านั้น เนื่องจากในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา มีกระแสความตื่นตัวเรื่องสุขอนามัยและความปลอดภัยของสินค้า เริ่มหลีกเลี่ยงการซื้อสินค้าราคาถูกที่ไม่มีคุณภาพหรือไม่ปลอดภัยต่อการบริโภค กลายเป็นผู้บริโภคที่ฉลาดและซับซ้อนขึ้น เริ่มมองหาสินค้าที่มีความคุ้มค่ามากขึ้น (Higher value-for-money) เลือกยี่ห้อที่น่าเชื่อถือ แม้ว่าจะมีราคาสูงกว่าเล็กน้อยมากกว่าที่จะเลือกเพียงเพราะสินค้ามีราคาถูกเพียงอย่างเดียว

แนวโน้ม คาดว่าผู้บริโภคจะค่อยๆ เปลี่ยนไปนิยมการจับจ่ายจากห้างค้าปลีกแบบ Modern trade มากขึ้น โดยเฉพาะในเขตเมืองที่มีไลฟ์สไตล์การใช้ชีวิตที่ทันสมัยมากขึ้น อีกทั้ง สภาพเศรษฐกิจที่เติบโตอย่างมีเสถียรภาพช่วยสร้างความมั่นใจในการจับจ่ายซื้อสินค้ามากขึ้น มีความเต็มใจที่จะเดินเข้าร้านค้าสมัยใหม่ เลือกซื้อสินค้าที่หลากหลายมากขึ้น แทนที่จะซื้อเฉพาะของใช้พื้นฐานที่จำเป็นเท่านั้นตามร้านค้าแบบ traditional และคาดว่าจะยินดีจ่ายเงินมากขึ้นกับสินค้าที่มีราคาสูง แต่เป็นยี่ห้อที่เชื่อถือได้ เพื่อความมั่นใจด้านความปลอดภัยและคุณภาพ